

Saksframlegg

Kommunal handlingsplan for redusert avfallsmengde 2008-2011

Arkivsaksnr.: 08/34990

Forslag til vedtak/innstilling:

Bystyret vedtar de mål og tiltak som er beskrevet i ”Kommunal handlingsplan for redusert avfallsmengde 2008-2011”

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

I forbindelse med "Kommunal plan for avfall og avfallsreduksjon" heretter kalt overordnet avfalls-plan, vedtok Bystyret i november 2007 mål og strategier for avfallsfeltet i perioden 2007-2016. I vedtaket ble det fremhevet at Rådmannen skulle lage en handlingsplan for avfallsreduksjon innen utgangen av 2007 (B-115/07). Hovedmål for avfallsreduksjon i overordnet avfallsplan ble satt til:

Veksten i avfallsmengder generelt og farlig avfall spesielt skal bremses med de muligheter og virkemidler som kommunen disponerer.

På bakgrunn av kommunens begrensede virkemidler overfor samlet forbruk i bysamfunnet, og dermed avfallsproduksjon, ble det i overordnet avfallsplan vedtatt resultatmål for å redusere avfallsmengden fra kommunens egen virksomhet (kommunalt næringsavfall), samt holdnings-skapende arbeid overfor publikum:

- *Mengden kommunalt næringsavfall og mengden farlige stoffer i dette avfallet skal reduseres.*
- *Kommunen skal bidra til at det finnes løsninger som fremmer avfallsreduksjon, og at husholdninger og næringsliv er kjent med disse.*
- *Kommunen skal bidra til at mengden avfall per kvadratmeter nybygg eller rehabilitering reduseres*

Avfallsreduksjon går ut på å hindre at avfall oppstår og inkluderer direkte *ombruk* av produkter (for eksempel at PC-bord som blir til overs i en enhet, brukes i en annen). Ved *gjenvinning* må produktene gjennom en energikrevende industriell prosess (for eksempel framstilling av resirkulert papir). I tillegg til mål for avfallsreduksjon inneholder overordnet avfallsplan også mål for gjenvinning av avfall fra daglig drift av skoler, barnehager, sykehjem, kontor og lignende (kommunalt forbruksrettet næringsavfall):

Kommunalt forbruksrettet næringsavfall skal ha samme gjenvinningsgrad som husholdningsavfall (dvs 90% total gjenvinningsgrad, hvorav minimum 40% er materialgjenvinning, og det resterende energigjenvinning).

Budsjettet for 2008 gir også føringer for behandlingen av kommunalt næringsavfall og for avfallsreduksjon i tråd med målsetningene i overordnet avfallsplan (B-167/07, Tabell 1):

Tabell 1: Mål om avfallsreduksjon og gjenvinning i budsjettet for 2008

<i>Redusere restavfallsmengden fra kommunens enheter</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Innføre kildesortering for avfall i alle enheter</i>• <i>Minst 40 % av kommunens forbruksrelaterte avfall skal kildesorteres for materialgjenvinning</i>• <i>Alt farlig avfall leveres til godkjent mottak</i>
<i>Redusere papirforbruket</i>	<ul style="list-style-type: none">• <i>Innkjøpte A4-ark reduseres med 5 %</i>

I arbeidet med handlingsplan for avfallsreduksjon har Rådmannen erfart at mange forveksler ordet avfallreduksjon med redusert forsøpling. Det er derfor valgt å kalle denne planen for Kommunal handlingsplan for redusert avfallsmengde. Handlingsplanen gir en oversikt over kommunens virkemidler og eksisterende tiltak for å redusere mengden avfall, beskriver utviklingen av avfallsmengder på landsbasis og sammensetningen av kommunalt avfall, samt hvilke utfordringer og muligheter vi står overfor i planperioden. Basert på dette foreslås en konkretisering og detaljering av mål og tiltak og implementering av disse.

Trondheim kommune

Trondheim kommunes virkemidler

Kommunens har størst mulighet for å påvirke avfallsproduksjon i egen virksomhet. Overfor annen næringsvirksomhet og husholdningene kan kommunen kun drive holdningsskapende arbeid og legge til rette for at enkeltpersoner og virksomheter gjør valg som fører til avfallsreduksjon.

Følgende virkemidler er kommunens viktigste:

- Gå foran med et godt eksempel
- Økonomiske virkemidler i forhold til at Trondheim kommune er en betydelig markedsaktør
- Tilrettelegging og utvikling av løsninger internt og eksternt

Kommunens juridiske virkemidler for å redusere avfallsmengdene er svært begrenset.

Trondheim kommune har utviklet en rekke løsninger og gjennomført pilotprosjekter for å redusere avfallsmengdene:

- Stavne gård KF ReBygg som gjenbraker bygningsmaterialer og Gjenbrukssentralen som gjenbraker kommunalt inventar
- Remidasenteret og Grønn barneby som inspirerer barn og unge til gjenbruk og redusert forbruk
- Pilotprosjekt Gjenbrukshuset som viste at det kvalitetsmessig er fullt mulig å bygge moderne bolighus med gjenbruksmaterialer, men at mangel på et profesjonelt apparat for leveranser og kvalitetsvurdering av materialer vanskeliggjør prosessen.
- Miljø og ombruksguide som guidet forbrukere i mer miljøvennlig retning (for tiden ikke i drift)
- Gjenbrukstorg og samarbeid med Fretex
- Miljøfyrtaårsertifisering.

Avfallsmengder

Avfallsmengdene i Norge har økt med ca 20 % i perioden 1995-2006. Kommunalt næringsavfall ligger hovedsakelig innenfor byggeavfall og avfall fra tjenesteytende næring. Begge disse kategoriene ligger på eller over gjennomsnittlig økning i avfallsmengdene. Det er derfor viktig å fokusere på disse avfallstypene for å redusere totale avfallsmengder.

Mål og tiltak

Vedlagte handlingsplan bygger videre på og videreutvikler eksisterende tiltak i kommunal regi for å redusere avfallsmengdene og å sørge for høy gjenvinningsgrad av kommunalt næringsavfall.

Det er foreslått mål og tiltak for

- Innkjøp av varer og tjenester
- Redusert mengde inventar og andre gjenstander som kastes fra kommunal virksomhet
- Redusert mengde bygningsavfall fra kommunal virksomhet
- Redusert mengde kommunalt forbruksrettet næringsavfall (fra skoler, barnehager, sykehjem, kontor)
- Holdningsskapende arbeid over for bysamfunnet generelt og barn og unge spesielt

Mål og tiltak er angitt i vedlagt handlingsplan kapittel 5 (Vedlegg 1). Mer detaljerte tiltak for å redusere kommunens forbruksrettede næringsavfall på den enkelte enhet er gjengitt i Vedlegg 2, og motivasjonstiltak i Vedlegg 3.

Konsekvenser

De fleste forslagene til tiltak er i tråd med tidligere vedtak om avfall og innkjøp og medfører ikke økte kostnader. Ett unntak er økt grad av gjenbruk av kommunens inventar. Her vil det være avgjørende at

Trondheim kommune

Gjenbrukssentralen får egnede lokaler og økte ressurser til arbeidstrening. Rådmannen vil søke å innarbeide dette i budsjettet for 2009. Det er ikke funnet midler til en revitalisering av miljø- og ombruksguide for publikum.

Det forutsettes at forsøksprosjekter for å redusere mengdene bygningsavfall blir finansiert av Husbanken og Innovasjon Norge.

Reduksjon av kommunalt forbruksrettet næringsavfall vil kunne kreve ekstra innsats i en overgangsfase, men vil sannsynligvis lønne seg på sikt.

Konklusjon

De mål og tiltak som er beskrevet forslaget til Kommunal handlingsplan for redusert avfallsmengde vil bidra til å redusere avfallsmengdene i Trondheim med de virkemidler kommunen disponerer. Kommunen kan ved å bruke sin makt som markedsaktør og ved å gå foran med et godt eksempel, samt ved holdningsskapende arbeid, også påvirke bysamfunnet til å produsere mindre avfall.

Rådmannen i Trondheim, 10.10.2008

Håkon Grimstad
kommunaldirektør

Thorbjørn Bratt
miljødirektør

Vedlegg

1. Kommunal handlingsplan for redusert avfallsmengde 2008-2011
2. Detaljering av forslag til avfallsreducerende tiltak for forbruksrettet avfall for forskjellige virksomhetstyper
3. Motivasjonstiltak for ansatte